

MILOSRDNÉ

„Ani ja Ťa neodsudzujem. Chod' a už nehreš...“
(porov. Jn 8, 11)

Milý mladý priateľ,
chcem sa Ti prihovoriť týmto listom, píšem Ti ho, aby som Ti na ceste milosrdenstva pomohol stretnúť skutočného priateľa. Určite máš okolo seba ľudí, ktorých miluješ a ktorí milujú Teba. No niekedy – vo vzájomných vzťahoch – sa na seba nedokážeme pozeráť s náklonnosťou, s akou to dokázal robiť Ježiš. Najmä nie na ľudí, ktorí robia chyby. **Pozerať na niekoho s náklonnosťou znamená skloniť sa k človeku, aj keď padol, počúvať ho a byť mu nablízku.**

Určite si sa už stretol s týmto pohľadom milosrdenstva nášho Nebeského Otca na nás – svoje deti, či pohľadom priateľa voči priateľom i nepriateľom, kresťana voči nekresťanom i neveriacim. Dnes Ti chcem priblížiť Ježiša. Trochu tak, ako ho poznáš, a predsa inak. **Ježiš je totiž taký. Správa sa nečakane, prekvapivo, nepredvídateľne.**

Je ráno, krátko po svitaní a predstav si upokojeného, po rannom prebudení sviežeho, Ježiša, ako smeruje do chrámu. Včera večer sa modlil na Olivovej hore. Dnes začína skoro ráno, zavčasu, aby pokračoval vo vyučovaní. Tak, ako to robil každý deň. (porov. Mk 14, 49)

Teraz ho však zastihla naozaj nezvyčajná skupinka ľudí. Rozrušení farizeji sa dožadujú spravodlivého trestu pre ženu, ktorá zažila jedno z najväčších potupení. Ako prví ju pri hriechu našli tí, ktorí milujú zákon viac ako človeka. Nepozerajú na okolnosti, na jej situáciu, nepozerajú na jej príbeh, nevidia jej zlomenosť, necítia jej hanbu, nepočujú rýchle a silné údery jej srdca, nevšimli si oči opuchnuté od plaču a strach z neznámeho. Nezaujímajú ich jej pošliapaná dôstojnosť, zničená sebaúcta. Vidia hriech. A trestom za hriech je smrť. Na jej smrť sa už pripravili, keď po ceste pozbierali kamene, aby dokončili, čo bolo správne a spravodlivé.

A je tu rabbi. Vedia, kam ráno chodí. Tam ho nájdu. No nehľadajú ho preto, aby sa pridali k nemu v uctievaní Otca. Na to niet času. Majú naponáhlo. Treba vykonať rozsudok. Majú dvoch svedkov, všetko prebehne rýchlo a podľa práva.

Nachádzajú ho v chráme. Je tam množstvo ľudí. Každý má od neho svoje očakávania. Ľud čaká na vyučovanie, na vysvetľovanie Písma. Muži zákona čakajú na dovŕšenie spravodlivosti. Farizeji čakajú na naplnenie túžby po eliminovaní jeho vplyvu. A je tu ešte žena. Tá vie, čo ju čaká. Nevie však ešte KTO na ňu v toto ráno čaká, aby sa k nej sklonil. Nepozná jeho NÁKLONNOSŤ.

A tu sa to aj stalo. **Hneď niekoľkokrát sa Ježiš skláňa. Naklonil sa k zemi**, aby oddelil zákon od milosti, aby oddelil pohľad človeka na hriech od toho Božieho pohľadu, spravodlivosť farizejov a zákonníkov, ktorá nebola veľká, od Božieho pohnutia nad zlomeným človekom. **Naklonil sa k zákonníkom**, aby im dal lekcii lásky a toho, že láska je nad zákonom. **Naklonil sa k farizejom a starším**, aby im skrze ich sebareflexiu pripomenul, že nie sú bez hriechu a ich právo súdiť je podriadené niečomu novému, čo prichádza a je nad zákonom – teda milosti. **Nakoniec sa naklonil k žene**, aby jej vrátil sebaúctu, dôstojnosť, hodnotu a predovšetkým, aby nad ňou vyslovil nový život.

Nikde som nevidel, žeby sa o tejto žene niekde ešte písalo. Podľa žiadnych záznamov neviem, čo sa s ňou stalo po tom, ako dopadol posledný kameň na zem, keď doznel zvuk krokov posledného „spravodlivého“, potom, čo Ježiš zdvihol zrak zo zeme a stretol sa s jej vystrašeným pohľadom, a povedal jej slová, ktoré ju posilňovali v tých najťažších obdobiach jej života – **ANI JA ŤA NEODSUDZUJEM.**

No viem isto, čo sa vtedy stalo. Práve tam – v chráme. Stála uprostred zvedavcov, no ešte viac stála uprostred Božieho záujmu. Zo spravodlivosti podľa zákona **v atmosfére nečakane explodovala Ježišova náklonnosť ako jeho samozrejímavá forma milosrdenstva. Jedna z nespočítateľných.**

Zaujalo ma, že aj v slovníku slovenského jazyka som našiel definíciu slova náklonnosť. Znamená – majúci priaznivý postoj, prejavujúci priazeň.

Milý mladý priateľ, zakúsil si niekedy priazeň od človeka, od ktorého si to naozaj nečakal? Priaznivý postoj namiesto jednanie podľa striktných predpisov? Náklonnosť človeka namiesto ľudskej spravodlivosti?

Veľmi túžim, aby som práve v takýchto chvíľach mal ten Ježišov pohľad na človeka. Aby som vystúpil z vlastnej „samospravodlivosti“ a nesúdil človeka ani slovom, ani v mysli, ani v srdci. Mnohokrát to nie je jednoduché. Žalobca našich bratov mi často podsúva obviňujúce myšlienky, pohľady a postoje. Vtedy si uvedomujem, aké ľahké je niekoho odsúdiť. V takých chvíľach mi pomáha modlitba vďaky a chvály za toho človeka, ktorý by si možno zaslúžil tú našu ľudskú spravodlivosť. Lebo **keď sa začnem modliť, keď Bohu začnem ďakovať, vstúpi do situácie Boží Duch a môj pohľad sa mení.** Teší ma, že aj na Slovensku sa učíme, čo znamená skloniť sa k človeku a kráčať v kultúre úcty. Uvedomujeme si, že láska musí predchádzať pravdu, lebo niekedy môže tvrdá pravda viac ublížiť, dokonca aj zabiť. **Preto sa musíme často pýtať: „Ide mi o to, aby som mal pravdu, alebo mi ide o vzťah?“ Aj naša viera je o vzťahu, o vzťahu k Bohu, blížnemu a k sebe samému.**

Chcem Ťa pozvať do toho, aby si sa stal súčasťou generácie mladých ľudí na Slovensku, ktorí menia atmosféru a verím, že v konečnom dôsledku aj dejiny tým, ako vedľa zaskočiť, prekvapiť svojimi priaznivými postojmi.

Verím Ti, že často je ľahšie odpovedať spravodlivo a súdiť veci a situácie v duchu pravidiel a zákona. A nielen ľahšie, ale možno aj prirodzenejšie, lebo sme boli naučení na model „spravodlivosť v duchu“ – dám Ti, čo Ti podľa práva (zákona) patrí. No predstav si, aké by to bolo, ak by sme namiesto tejto spravodlivosti (dám Ti, čo Ti patrí) odpovedali – dám Ti svoju priazeň. Chcem mať ku Tebe a k tomu, čo si urobil, ako si sa zachoval, priaznivý postoj. Chcem byť ku Tebe naklonený, dať Ti svoju náklonnosť. Ani ja Ťa neodsudzujem...

Ja sa naozaj chcem takouto náklonnosťou podobať na svojho Boha.

**Tebe naklonený
P. Juraj Ďurnek SchP**

Z Písma
*Citáty zo Svätého písma
o náklonnosti.*

(Jn 8, 1 – 11)

Ježiš odišiel na Olivovú horu. Ale zavčas ráno sa vrátil do chrámu a všetok ľud sa hrnul k nemu. Sadol si a učil ich. Tu zákonníci a farizeji priviedli ženu pristihnutú pri cudzoložstve, postavil ju do prostriedku a povedali mu: „Učiteľ, túto ženu pristihli priamo pri cudzoložstve. Mojžiš nám v zákone nariadil takéto ženy ukameňovať. Čo povieš ty?“ Ale to hovorili, aby ho pokúšali a mohli ho obžalovať. Ježiš sa zohol a prstom písal po zemi. Ale keď sa ho neprestávali vypytovať, vzpriamili sa a povedal im: „**Kto z vás je bez hriechu, nech prvý hodí do nej kameň.**“ A znovu sa zohol a písal po zemi. Ako to počuli, jeden po druhom - počnúc staršími - sa vytrácali, až zostal sám so ženou, čo stála v prostriedku. Ježiš sa vzpriamili a opýtal sa jej: „Žena, kde sú? Nik ťa neodsúdil?“ Ona odpovedala: „Nik, Pane.“ A Ježiš jej povedal: „**Ani ja ťa neodsudzujem. Chod' a už nehreš!**“

(Lk 7, 36 – 50)

Ktorýsi farizej ho pozval, aby s ním jedol. On vošiel do farizejovho domu a sadol si k stolu. V meste bola istá žena, hriešnica. Keď sa dozvedela, že je hosťom vo farizejovom dome, priniesla alabastrovú nádobu s voňavým olejom, s plačom pristúpila zozadu k jeho nohám, začala mu slzami máčať nohy a utierala mu ich svojimi vlasmi, bozkávala mu ich a natierala voňavým olejom. Keď to videl farizej, ktorý ho pozval, povedal si v duchu: „Keby tento bol prorokom, vedel by, kto a aká je to žena, čo sa ho dotýka, že je to hriešnica.“ Ježiš mu vravel: „Šimon, mám ti niečo povedať.“ On odvetil: „Povedz, Učiteľ!“ „Istý veriteľ mal dvoch dlžníkov. Jeden dlhoval päťsto denárov, druhý päťdesiat. Keďže nemali skadiaľ dlžobu splatiť, odpustil ju obidvom. Ktorý z nich ho bude mať radšej?“ Šimon odpovedal: „Myslím, že ten, ktorému viac odpustil.“ On mu povedal: „Správne usudzuješ.“ Potom sa obrátil k žene a Šimonovi povedal: „Vidíš túto ženu? Vošiel som do tvojho domu, a nedal si mi vodu na nohy. Ale ona slzami zmáčala moje nohy a svojimi vlasmi ich poutierala. Nepobozkal si ma. Ale ona odvtedy, ako som vošiel, neprestala mi nohy bozkávať. Hlavu si mi olejom nepomazal. Ona mi voňavým olejom nohy natrela. Preto ti hovorím: **Odpúšťajú sa jej mnohé hriechy, lebo veľmi miluje. Komu sa menej odpúšťa, menej miluje.**“ A jej povedal: „**Tvoje hriechy sú odpustené.**“ Vtedy tí, čo s ním stolovali, začali si hovoriť: „Ktože je to, že aj hriechy odpúšťa?“ On však povedal žene: „**Tvoja viera ťa zachránila. Chod' v pokoji!**“

Z Písma
*Citáty zo Svätého písma
o náklonnosti.*

(Mk 3, 1 – 6)

Potom znova vošiel do synagógy. Tam bol človek s vyschnutou rukou. A oni naň striehli, či ho v sobotu uzdraví, aby ho mohli obžalovať. Tu povedal človekovi s vyschnutou rukou: „Staň si do prostriedku!“ A tamtých sa opýtal: „Slobodno v sobotu robiť dobre alebo zle, zachrániť život alebo zničiť?“ Ale oni mlčali. S hnevom si ich premeral a zarmútený nad zaslepenosťou ich srdca povedal človekovi: „Vystri ruku!“ On ju vystrel a ruka mu ozdravela. Farizeji vyšli von a hneď sa radili o ňom s herodiánmi, ako ho zahubiť.

(Sk 3, 1 – 12a; 4, 1 – 4)

Uzdravenie chromého.

Peter a Ján vystupovali o tretej hodine do chrámu na popoludňajšiu modlitbu. Práve prinášali istého muža, ktorý bol od narodenia chromý. Denne ho kládli k chrámovej bráne, ktorá sa volá krásna, aby si pýtal almužnu od tých, čo vchádzali do chrámu. Keď videl vchádzať do chrámu Petra a Jána, prosil, aby mu dali almužnu. Peter sa naň s Jánom zahľadel a povedal: „Pozri sa na nás!“ On sa na nich pozrel a čakal, že od nich niečo dostane. Ale Peter povedal: „Striebro a zlato nemám, ale čo mám, to ti dám: V mene Ježiša Krista Nazaretského vstaň a chod!“ Chytil ho za pravú ruku a zodvihol ho. Vtom mu spevnili nohy a členky, vyskočil, postavil sa a chodil. Vošiel s nimi do chrámu, chodil, vyskakoval a chválil Boha. Všetok ľud videl, ako chodí a chváli Boha, a poznali ho, že je to ten, čo sedával pri Krásnej bráne chrámu a žobral. A naplnil ich úžas a vzrušenie nad tým, čo sa s ním stalo. Keďže sa pridŕžal Petra a Jána, zbehol sa k nim do stĺporadia, ktoré sa volá Šalamúnovým, všetok užasnutý ľud. Keď to Peter videl, prehovoril k ľudu: „Mužovia, Izraeliti, čo sa tomu divíte a prečo hľadáte na nás, akoby sme boli vlastnou mocou alebo nábožnosťou urobili, že tento chodí?“

Peter a Ján pred veľradou.

Kým hovorili k ľudu, prepadli ich kňazi, veliteľ chrámovej stráže a saduceji a zazlievali im, že učia ľud a ohlasujú zmŕtvychvstanie v Ježišovi. Položili na nich ruky a do rána ich dali do väzenia, lebo už bol večer. Ale mnohí z tých, čo vypočuli slovo, uveril, a vzrástol počet mužov na päťtisíc.

Aktivita 1: PRSTOM DO PRACHU

Cieľ: Vžiť sa do pozície farizejov, ktorí súdia, aj do „kože“ hriešnice, ktorá je odsúdená a omlostená. Znovu objaviť túžbu po zlepšení vzťahov v spoločenstve.

Predpokladaná dĺžka trvania: cca 30 min.

Pomôcky:

- múka, alebo jemný piesok + sitko na rovnomerné rozsypanie po zemi;
- metla/vysávač na odstránenie múky/piesku pri upratovaní;

Poznámky pre učiteľa/animátora:

- 1) **Čítanie Božieho slova a diskusia** – prečítajte si spolu úryvok o Ježišovi a cudzoložnici (Jn 8, 1 – 11). Zameraj pozornosť účastníkov na Ježišovo správanie. Ako na vás pôsobí to, čo Ježiš urobil? Okolo neho je rušno a on si píše prstom po zemi... Skúste sa vžiť do roly priamych svedkov tejto situácie. Čo vám prebieha v mysli pri pohľade na Ježiša? Prečo to Ježiš robil? Čo podľa vás písal do prachu?

Bibliisti toto gesto vykladajú rôznymi spôsobmi:

■ **Napísal mená tých, ktorí prišli a obvinili ženu.**

■ **Napísal hriechy tých, ktorí ženu priviedli.**

Tieto dve mienky sa opierajú o slová proroka Jeremiáša: „Nádej Izraela, Pane, všetci, čo teba opustia, budú zahanbení, čo sa vzbúria, budú zapísaní v zemi, lebo opustili prameň živých vôd, Pána.“ (Jer 17, 13)

■ **Symbolické gesto pre tých, ktorí ženu priviedli** – to, čo sa udialo, je čosi nestále, čo vietor zmetie... To znamená, že Boh odpúšťa, nepripomína, pre neho sú hriechy človeka, ktorý ich ľutuje, napísané do prachu, nie do kameňa.

■ **Tajomstvo** – ak by evanjelista chcel, tak by do evanjelia zapísal, čo tam Ježiš napísal. Isté veci sú pre nás tajomstvom, nemusíme všetkému rozumieť, na všetko vedieť odpovede, alebo keď ich nevieme, tak si ich domyslieť. Je tajomstvo, že Boh odpúšťa hriešnikovi, že ho neodsudzuje... Pre človeka je to možno pohoršujúce, ale Boh je milosrdný a On jediný si to môže „dovoliť“ a nemusí brať ohľady na to, čo si o ňom ľudia pomyslia.

- 2) **Prstom do prachu** – pozvi účastníkov k odvážnej aktivite. Postav ich do kruhu v miestnosti, v ktorej nie je koberec, ale umývateľná podlaha. Ty sa postav do stredu a pred nich nasyp jemnú vrstvu múky (najlepšie pomocou sitka), alebo jemného piesku tak, aby sa do vzniknutej vrstvy dalo písať prstom. Vyzvi ich, aby napísali nedostatky vášho spoločenstva/skupinky/triedneho kolektívu. Popros ich, nech nie sú adresní, nech nepíšu mená a najmä nech všetko píše s láskou a túžbou po zlepšení vzťahov. Môžu písať, čo ich zraňuje, čo im chýba, po čom túžia... Popros ich, nech nepíšu veľa, dlhé vety, ale skôr heslovité výstižné pojmy (napr. nie „posmieľajú sa mi kvôli mojej postave“ ale len „posmech“. S úsmevom ich pekne popros, aby sa pri prípadnom kýchnutí otočili iným smerom, aby tak nezničili cenné odkazy v „prachu“. Na záver ich vyzvi, aby sa pri písaní vôbec nerozprávali a nespíali, ale prežili túto tichú chvíľu ako vzácny okamih pravdy.

- 3) **Pravda** – po dopísaní vyzvi účastníkov, aby sa v tichosti prechádzali okolo nápisov v „prachu“ a aby si pri ich čítaní spýtovali svedomie: **Vystihol niekto môj nedostatok/poklesok/hriech?** Keď si všetci prečítajú všetky nápisy, popros ich, aby si šli sadnúť/čupnúť/kľaknúť k tomu nápisu, ktorý najviac/najlepšie označuje ich vlastný nedostatok, resp. to, čo by chceli oni v sebe zmeniť. Ak boli „usvedčení“ viacerými nápismi, nech si vyberú ten, ktorý sa ich v danej chvíli najviac dotkol. Nechaj ich chvíľu v úplnom tichu „tvárou tvár“ pravde o sebe.
- 4) **Modlitba** – začni modlitbu vďaka vlastnými slovami a nechaj priestor aj účastníkom, aby sa do nej zapojili:
 Ježišu, sklonil si sa k zemi, aby si nám pripomenul, že nikto z nás nie je bez hriechu. Sklonil si sa k nám, k našej úbohosti, aby si nám dal príklad, že aj my sa máme skláňať jeden k druhému... Tak ako teraz sedíme blízko pri sebe sklonení k zemi a naklonení k sebe navzájom.
 Ďakujeme ti za tento okamih pravdy. Všetky nedostatky, ktoré hovoria o nás sú zapísané „len v prachu“. Nie sú definitívne. Môžeme ich zmeniť a naplniť náš život láskou. Ďakujeme ti za našich bratov a sestry, ktorí nám s láskou nastavujú zrkadlo, aby sme sa stávali lepšími, aby sme vstali, išli a už viac nehrešili...
 Vyzvi účastníkov, aby sa pripojili k modlitbe. Ak budú chcieť, môžu odprosiť ostatných za svoje nedostatky a poďakovať im za pomoc pri odkrývaní pravdy o sebe a napredovaní.
 Potom ich vyzvi aby vstali, podobne ako sa aj Ježiš po dopísaní vzpriamal. Symbolicky sme sa povzniesli nad prach našej úbohosti a dvíhame svoje duše hore k Otcovi. Preto ho spoločne prosme v modlitbe, ktorú nás naučil jeho syn – Otče náš...
- 5) **Chod' a už nehreš** – po skončení modlitby všetku múku/piesok pozametajte alebo povysávajte a miestnosť spoločnými silami poupratujte: **Upratovanie** nám bude pripomínať, že naše nedostatky nie sú nemenné, môžeme sa stále zdokonaľovať... Náš Milosrdný otec nám odpúšťa všetky naše hriechy, ak ich s ľútosťou vyznáme a po každom páde túžime opäť vstať...

Aktivita 2: TRANSPLANTÁCIA SRDCA

Cieľ: Uvedomiť si, že keď Ježiš cíti náklonnosť ku každému z nás, mali by sme ju prejavovať voči sebe navzájom aj my.

Predpokladaná dĺžka trvania: cca 45 min.

Pomôcky:

- písacie potreby (perá, farbičky, fixky) + čisté papiere;
- pre každého účastníka vytlačený zoznam čakajúcich na transplantáciu a otázkami na druhej strane (na stránke v sekcii „Na stiahnutie“).

Poznámky pre učiteľa/animátora:

- 1) Účastníkom rozdať papiere so zoznamom desiatich osôb: Každý z vás sa v tejto chvíli stal členom komisie, ktorá má rozhodnúť o prideľovaní financií na transplantácie srdca. Na zozname čakajúcich na nové srdce je 10 osôb. Avšak rozpočet, ktorý ste považovali za istý, ktorý vám garantoval finančne zabezpečiť transplantáciu srdca pre všetkých desiatich čakajúcich na zozname sa znížil. Nie ste už schopní finančne zabezpečiť všetkých 10 operácií, ale musíte vybrať len jedného – jedného človeka, ktorému nové srdce zachráni život.

Na zozname čakajúcich na transplantáciu srdca je týchto 10 osôb:

- 39-ročná matka štyroch detí (12, 10, 6 a 2 ročné), manžel má 48 rokov, je právnik;
- 33-ročný rímskokatolícky kňaz, venuje sa mládeži na okraji spoločnosti, najmä drogovu závislým;
- 52-ročný nezamestnaný muž, hľadá prácu, ženatý, 2 deti, 3 vnúčatá;
- 61-ročný profesor, ktorému bola udelená Nobelova cena za mier, momentálne na dôchodku;
- 42-ročný muž, otec rodiny, manželka má rakovinu, majú spolu 3 deti;
- 7-ročné dievčatko, z dôvodu ťažkej choroby má odloženú školskú dochádzku, má oboch rodičov a jedného súrodenca;
- 40-ročný alkoholik, momentálne piaty mesiac na protialkoholickej liečbe, slobodný;
- 70-ročná dôchodkyňa, pomáha svojej dcére pri výchove detí, okrem nej má ďalšie 4 deti a 12 vnúčat;
- 23-ročný mladý muž, absolvent právnickej univerzity, chce pracovať ako sudca;
- 28-ročný úspešný športovec – hokejista, reprezentuje svoju krajinu na olympijských hrách.

- 2) Daj im 5 – 10 minút na rozmyslenie a výber jednej osoby. Potom ich pospájaj do náhodných dvojíc a pokračuj: Vybrali ste jedného človeka, ktorému budete schopní finančne zabezpečiť transplantáciu srdca. Situácia sa opäť trochu skomplikovala a na vás čaká ďalšia skúška v podobe nového rozhodnutia. Podľa vyjadrenia ministerstva zdravotníctva je prevádzka dvoch transplantačných oddelení vo vašom meste finančne náročná. V rámci finančných opatrení sa museli dve transplantačné oddelenia spojiť do jedného – stretáte sa s ďalším človekom, ktorý je na tom rovnako ako vy. Musíte si spoločne vybrať len jedného z dvoch kandidátov – toho, o ktorom ste presvedčení, že práve on/ona by mal(a) dostať nové srdce.

3) *Opäť im daj čas na rozhodovanie. Potom spoj dvojice do štvoríc (potom štvorice do osmíc, atď.) a rozhodovanie pokračuje rovnako. Ak nie je párny počet účastníkov, tak ich môžeme spájať aj do trojíc, prípadne iného počtu. Podľa počtu účastníkov vyber z nasledovných pokračovaní príbehu (nemusia sa použiť všetky), a vždy pri spojení skupín prečítaj jedno z nich.*

- **Konečne sa situácia v komisii trochu ustálila a vám sa aj po spojení dvoch oddelení podarilo vybrať človeka, ktorému budete môcť finančne zabezpečiť transplantáciu nového srdca. Vaším ďalším „problémom“ je nový riaditeľ nemocnice, ktorý bol práve menovaný do funkcie. Ten sa rozhodol urobiť zmeny a zvážiť priority nemocnice. Keďže v poslednom období výrazne stúpol počet pacientov s onkologickými ochoreniami, rozhodol sa urobiť presuny v rozpočte nemocnice. Pridané dostanú predovšetkým oddelenia, ktoré sa starajú o onkologických pacientov. Z tohto dôvodu sa musíte spolu s ďalšími spolupracovníkmi zhodnúť len na jednom pacientovi, ktorému bude umožnená transplantácia srdca.**
- **Keďže k moci sa dostala nová vláda, znamená to i zmenu ministra zdravotníctva. Ministerstvo sa rozhodlo, že dve transplantčné oddelenia na Slovensku, ktoré ešte sú v Bratislave a v Banskej Bystrici nie sú dostatočne vyťažené a postačovať bude len jedno oddelenie v Bratislave. Z uvedeného dôvodu sa opäť musíte spojiť s ďalšou skupinou a spoločne nájsť človeka, ktorý sa dočká transplantácie nového srdca.**
- **Na oddelenie plastickej chirurgie podala nespokojná pacientka trestné oznámenie. Nakoľko nebola spokojná s prácou chirurga a výsledkom plastickej operácie tváre, zažalovala nemocnicu a požaduje finančné vyrovnanie vo výške jeden milión eur. A preto nasleduje ďalšie krátenie rozpočtu. Vaše obavy sa naplňajú. Krátenie rozpočtu sa dotkne aj vášho oddelenia a namiesto pacientov, ktorých ste zvolili musíte spolu s druhou skupinou vybrať len jedného. Ktorý to bude?**

4) *Ostali posledné dve skupinky účastníkov, každá má vybratého svojho jedného pacienta, ktorému chcú transplantovať srdce. Prečítaj im poslednú časť príbehu: Konečne nastal deň „D“ a dvaja pacienti, ktorých ste vybrali, podstúpia náročnú transplantáciu srdca. Avšak rodina jedného z darcov – mladého chlapca, ktorý utrpel vážnu nehodu na motorke a ktorý je klinicky mŕtvy – si svoje rozhodnutie darovať jeho srdce a ostatné orgány na transplantáciu iným pacientom rozmyslela a potrebné dokumenty nepodpísali.*

Ostal len jeden darca. Na vás je teraz rozhodnutie, ktorý z dvoch pacientov dostane nové srdce a ktorý je ten, čo bude musieť čakať ďalšie týždne a možno i mesiace...

Nové srdce je už pripravené na transplantáciu a musí byť pacientovi voperované veľmi rýchlo, inak srdce odumrie a nezíska ho ani jeden z pacientov.

Musíte sa rozhodnúť veľmi rýchlo...

5) Po zverejnení „víťaza“ rozprúď diskusiu – podľa akých kritérií sa rozhodovali, či bolo pre nich ťažké sa zhodnúť, ... Potom ich vyzvi, aby si našli svoj kútik ticha a odpovedali na otázky na druhej strane papiera:

- Napíš troch ľudí z tvojho okolia, ktorých si vážiš.
- Napíš troch ľudí z tvojho okolia, ktorých si nevážiš.
- Ku každému vypíš aspoň jednu vlastnosť, pre ktorú si ho/ju vážiš/nevážiš.
- Zamysli sa, ako sa ku nim správaš...
- Delíš ľudí okolo seba na cenných a menejcenných?
- Ako by si svoje správanie mohol zmeniť?
- Napíš aspoň tri skutky, ktoré by si mohol urobiť menej sympatickým ľudom.
- Napíš aspoň troch ľudí, o ktorých si myslíš, že si ťa vážia.
- Napíš aspoň troch ľudí, o ktorých si myslíš, že si ťa nevážia.
- Ku každému vypíš tvoje vlastnosti, pre ktoré si myslíš, že si ťa vážia/nevážia.
- Ako sa cítiš, keď si ťa niekto váži? (Použi aspoň tri prívlastky/emócie)
- Ako sa cítiš, keď si ťa niekto neváži? (Použi aspoň tri prívlastky/emócie)
- Stala sa ti situácia, že si niekoho lepšie spoznal a zistil si, že si sa o ňom dovtedy mýlil? (Kto to bol? Čo si si o ňom myslel? Pospomínaj si na detaily...

6) **Modlitba** – na záver si prečítajte úryvok zo Svätého písma – (Jn 8, 1 – 11.)

Otče, ty nás máš rád presne takých, akí sme, so všetkým, čo k nám patrí, aj so všetkými našimi chybami... Nikoho neodsudzuješ, ale všetkým odpúšťaš. Preto by sme sa aj my mali naučiť nesúdiť druhých.

Pane, daj, aby sme si vždy vedeli uvedomiť hodnotu našich blízkych, priateľov, aj nepriateľov. Otvor naše srdcia, aby sme si dokázali uvedomiť, že to, čo vidíme na blízkych, je len „špica ľadovca“. Ich skutočnú hĺbku často nevidíme... Vlej do nás svojho Ducha svätého, aby sme vedeli oľutovať každý okamih, v ktorom sme neprejavili náklonnosť tak, ako nám ju každý deň prejavuješ ty. A vďaka ti za ľudí, ktorí nám náklonnosť prejavujú. Amen.

Aktivita 3: PARADOXY NÁKLONNOSTI

Cieľ: poukázať na to, že si rýchlo zvykáme na nemilosrdné a nesprávne postoje, a preto je milosrdenstvo – náklonnosť častokrát v očiach ľudí čudná, nesprávna, nepochopená, odsudzovaná. Byť milosrdní a „naklonení“ znamená brať na seba toto riziko.

Predpokladaná dĺžka trvania: cca 45 min.

Pomôcky:

- Sväté písmo pre každého účastníka;
- papiere + písacie potreby + fixky;
- občerstvenie;
- vytlačená modlitba pre každého účastníka (str. 13).

Poznámky pre učiteľa/animátora:

Ak máš v skupinke/na stretku/v triede človeka, ktorý je telesne postihnutý, citlivo zvaž nasledujúce aktivity.

- 1) **Jedna ruka, jedna noha** – v úvode stretka daj účastníkom niekoľko úloh. Podmienkou je, aby úlohy plnili len jednou rukou, alebo na jednej nohe, alebo súčasne – jednou rukou na jednej nohe. Úlohy si môžeš vytvoriť sám podľa prostredia, v ktorom bude stretko prebiehať, neboj sa zadať účastníkom stretka aj také úlohy, ktoré s použitím jednej ruky/nohy budú nesplniteľné, využiješ to neskôr v diskusii. *Je dôležité, aby si obmedzenie jednej ruky, či nohy vyskúšal každý z účastníkov, aby zažili, že to nie je jednoduché, niekedy ani možné.*

Ponúkame ti niekoľko nápadov:

- Prines na stretko občerstvenie – vodu, keksy, čokoľvek, ..., a popros účastníkov, aby ti pomohli pripraviť poháre, otvoriť vodu a všetky dobroty. (1 ruka)
- Popros účastníkov, alebo niektorých z nich, aby premiestnili stoličky, napr. do kruhu, polkruhu – podľa toho, ako budete na stretku sedieť. (1 ruka & 1 noha)
- Popros niekoho, aby otvoril okno. (1 ruka & 1 noha)
- Keď sa už usadíte, ten, kto má topánky so šnúrkami, nech sa vyzuje a znovu obuje, musí rozviazať a opäť zaviazať šnúrkami. (1 ruka)
- Vyzvi dievčatá s dlhšími vlasmi, nech si zopnú vlasy do gumičky. (1 ruka)
- Môžeš na zem umiestniť nejaké predmety a vyzvať niekoho z mladých, aby ich pozbieral a dal na miesto. (1 ruka & 1 noha)
- Ak máte viac času, priprav fixy a papiere, skúste spolu niečo napísať/nakresliť bez pomoci rúk, len ústami alebo nohami.

- 2) **Diskusia** – *hovorte chvíľu o tom, ako ste splnili jednotlivé úlohy: Ktoré boli ľahké/ťažké? Podarilo sa splniť všetky úlohy? Ktoré z týchto úloh by sa dali po dostatočnom tréningu urobiť jednou rukou/nohou bez problémov? Poznáte ľudí, ktorí sú kvôli hendikepu nútení takto robiť bežné veci?*

- 3) **Zamyslenie** – pravdepodobne ste prišli na to, že mnohé z úloh by sa vďaka tréningu dali zvládnuť, v spoločnosti nájdeme pomerne veľa ľudí s hendikepom, ktorí sa naučili nielen fungovať v bežnom živote, ale dosiahli aj obdivuhodné výsledky v športe, v umení, či vo vede... Je zaujímavé, že na mnohé veci si dokážeme ľahko zvyknúť aj v duchovnom živote, prispôbiť sa nejakému „hendikepu“ a považovať ho za bežný, normálny. Škoda je, že si tak ľahko zvykáme na negatívne veci, na to, čo nám „svet“ predstavuje ako normálne, bežné, dobré, že sa ľahko učíme žiť s postojmi, ktoré nie sú Božie, ktoré nevedú k láske, milosrdenstvu, a vnímame ich ako dobré a správne. Táto skutočnosť však nie je „novinkou“. Pozrite sa spolu na takéto situácie v Božom slove.
- 4) **Čítanie Božieho slova a diskusia** – prečítajte si spolu úryvky z Písma a hovorte chvíľu o tom, čo majú spoločné, v akej úlohe je Ježiš, Peter a Ján, aký postoj majú ľudia, na čo títo ľudia zabudli, čomu sa prispôbili? Čo považujú za správne a prečo Ježiš, Peter a Ján konajú inak?
- (Jn 8, 1 – 11) Ježiš a cudzoložnica;
 - (Mk 3, 1 – 6) uzdravenie v sobotu;
 - (Sk 3, 1 – 12a; 4, 1 – 4) uzdravenie chromého; Peter a Ján pred veľradou.
- 5) **Zamyslenie** – keď si pozorne čítame tieto príklady z Písma vidíme, že ľud sa v každom prípade dožaduje dodržiavania zákona. Obhajuje to samozrejme tým, že je to Boží zákon, ktorí dostali od Mojžiša. Je to „správny návod“ na život, na riešenie vzťahov, konfliktov, situácií, zákon, ktorý jediný je zárukou spravodlivosti. Lenže od Mojžiša neprijali len zákon, skrze neho a ďalších vodcov, sudcov, prorokov a kráľov mal židovský národ priamu skúsenosť so živým Bohom, ktorý okrem toho, že im dal zákon, dával sa im spoznať ako milosrdný Boh, ktorý má mnohokrát zľutovanie, vtedy, keď ľud je neverný, keď robí veci „po svojom“. Lenže na tieto mnohé prejavy náklonnosti, milosrdenstva, starostlivosti a lásky akoby zabudli, zachovali si len Zákon, ktorý je dobrý a spravodlivý, no neúplný bez lásky. Naučili sa teda žiť akoby na jednej nohe, používať pri všetkom, každý deň, len jednu ruku. Považovali to za správne, za štandard. Ale Otec k nim (aj k nám) poslal Syna, ktorý neprišiel Zákon zrušiť, ale ho doplniť. Ježiš nám prišiel pripomenúť Otcovu náklonnosť, pripomenúť nám, že máme „dve nohy a dve ruky“ že môžeme skrze neho žiť život „bez hendikepu“, v plnosti. Ježiš sám nás to učí, keď neodsudzuje hriešnicu, keď uzdravuje chorého. Napriek tomu, že zostáva nepochopený, že niektorí jeho súčasníci budú ďalej používať len „jednu ruku a jednu nohu“ napriek tomu, že už vedia, že majú dve. No apoštoli sa od Ježiša naučili kráčať a pracovať v plnosti. Zostávajú verní Zákonu (vystupujú do Chrámu na popoludňajšiu modlitbu) a zároveň používajú obe ruky a nohy, keď skrze Ježišovu milosť a svätosť jeho mena Peter uzdravuje chromého. Robia tak, aj keď vedia, že za to budú stíhaní, uväznení... a budú v tom pokračovať až do smrti, pretože vďaka ich svedectvu sa mnohí „zbavia svojho hendikepu“, uveria v Ježiša, k Zákonu opäť pripoja náklonnosť, lásku, milosrdenstvo. O nich potom povedia „pozrite, ako sa milujú...“

Môžeš pozvať účastníkov, aby k tomu zaujali svoj postoj, názor, doplnili ťa...

- 6) **Reflexia** – rozdaj účastníkom papiere a perá. Úlohou každého z nich je na papier A4 obkresliť obe svoje ruky. Do jednej z nich napíšu, akým spôsobom riešia oni konflikty, situácie, vzťahy... Akými zákonmi, princípmi sa pri tom riadia, čo je pre nich dôležité... Potom ich vyzvi, aby sa zamysleli nad tým, či v ich spôsoboch riešenia vecí niečo nechýba, „neškrípe“, či je tam dosť lásky, náklonnosti, porozumenia, ochoty počúvať, pokory, odpustenia... Do druhej ruky potom môžu napísať všetko to, čo im chýba, čo by potrebovali doplniť, aby vedeli zaujať taký postoj, ako Ježiš, Peter a Ján. Ak máte čas navyše a vidíš, že mladí sú otvorení, aktívni a je dobrá atmosféra, môžeš ich pozvať, aby sa niekto – dobrovoľne – podelil s tým, čo napísal.
- 7) **Modlitba a rozhodnutie** – pozvi účastníkov na stretnutie s Ježišom, aby ste mu dovolili, aby doplnil Zákon vo vašich životoch svojou náklonnosťou a milosrdenstvom. Môžeš im rozdať, alebo premietnuť, nasledujúcu modlitbu, pri ktorej sa môžete postaviť a zobrať do rúk papiere s nakreslenými rukami, aby ste využili svoje ruky aj nohy, ktoré ste nemohli použiť v prvej aktivite.

Modlitba a rozhodnutie

Ježišu, ďakujem ti za zdravie.
Často si neuvedomujem, aký je to veľký dar,
že môžem vidieť, počuť, chodiť, pracovať...
Ďakujem ti za to, si prišiel preto, aby si mi ukázal lásku Otca,
a že ma učíš poslušnosti a pokore voči prikázaniam,
ale dopĺňaš ich múdrosťou a postojom milosrdenstva a náklonnosti.
Ďakujem ti za to, že si mal odvahu postaviť sa na stranu hriešnice
a chorého muža, napriek tomu, že si zostal nepochopený.
Ďakujem za to, že postoj lásky a skutky milosrdenstva,
ani svoju nadprirodzenú moc si si nevyhradil len pre seba,
ale túžiš po tom, aby som, tak ako ty a tvoji apoštoli, prinášal
tvoje uzdravenie a prejavy náklonnosti k mojim bratom a sestrám.

Dnes sa rozhodujem a ponúkam ti svoje ruky a nohy.
Chcem, aby moje nohy kráčali po tvojej ceste,
a aby moje ruky pracovali na tvom kráľovstve.
Odovzdávam ti môj spôsob zmýšľania,
princípy, ktorými som sa dodnes riadil,
a tiež všetky „zákony“ v mojom srdci, ktoré neboli správne...
(v tichu si každý môže prečítať, čo napísal na prvú ruku).

Ježišu, už nechcem používať len túto jednu ruku, túžim po živote v plnosti.
Nauč ma prosím používať obe ruky, doplň do môjho života všetko to,
čo mi chýba...
(v tichu si každý môže prečítať, čo napísal na druhú ruku).

A teraz ma Ježiš pošli k mojim bratom a sestrám,
daj mi múdrosť, aby som ich neobžalovával ako ľud hriešnicu,
aby som nebol ľahostajný ako ľudia voči chorým mužom z Písma.
Daj mi odvahu, akú mali apoštoli,
daj mi milosť uchopiť správne všetky dary, ktoré si mi dal,
aby v teba uverili ľudia v mojom okolí,
aby mohli prežiť cezo mňa tvoje milosrdenstvo,
náklonnosť a uzdravenie. Amen.

Aktivita 4: CHALLENGE ROKA Nr.6

Cieľ: Pokračovanie v uskutočnení výzvy pápeža Františka uviesť do praxe skutky fyzického a duchovného milosrdenstva.

Ku téme „N“ ako „Náklonnosť“ sme vybrali tieto skutky:

Nr. 6: VÄZŇOV VYKUPOVAŤ & KRIVDU TRPEZLIVO ZNÁŠAŤ

Pomôcky:

- tenší papier + nožnice + písacie potreby.

Poznámky pre učiteľa/animátora:

- 1) **Väzenie** – vytvorte v miestnosti/v priestore, kde sa nachádzate väzenie. Popustite uzdu fantázii a použite všetko, čo máte okolo seba – nábytok (napr. stoličky), knihy, oblečenie, ... Väzenie nemusí byť veľké, nemusí sa doňho vojsť človek. Budete doňho vkladať vystrihnutých väzňov. Môže to byť aj uzatvárateľná krabica s nakreslenými mrežami, prípadne s reťazou a zámkom...
- 2) **Väzni** – rozdaj účastníkom papiere a nožnice. Odstrihnite z papiera pásik hrubý asi 7 cm. Poskladajte ho na 5 častí „do harmoniky“ a vystrihnite postavičku tak, aby vám po rozložení vznikli „držiacie sa“ postavy. Každý si svoju skupinku piatich „väzňov“ vezme na svoje miesto do súkromia a bude im dávať mená. Ak nebudú vedieť/chcieť uviesť konkrétne meno, nech napíšu aspoň iniciály, alebo stručný popis/povolanie/status „väzňa“. Na druhú stranu postavy účastníci napíšu dôvod, pre ktorý si zasluhuje väzenie. Po každej otázke a napísaní mena a dôvodu uvrhnutia do väzby účastníci odtrhnú príslušného „väzňa“ a hodia ho do väzenia. Ak nemajú koho napísať, postavičku si nechajú „slobodnú“ u seba.

- Koho z verejného života (aj zo sveta) by si uväznil? Prečo?
- Koho z vášho mesta/obce by si uväznil? Prečo?
- Koho z vašej rodiny by si uväznil? Prečo?
- Koho vo svojom srdci väzníš ty? Prečo?
- Na poslednú postavičku napíš svoje meno a na druhú stranu napíš názov svojho väzenia.

Ak to okolnosti dovoľia, popros účastníkov, aby predstavili svojich väzňov, dôvody ich uväznenia a príp. aj názov ich vlastného väzenia...

- 3) **Amnestia** – zbúraj vami vytvorené väzenie, čím naznačíš, že väzni sú voľní... Spýtaj sa účastníkov, čo cítia. Majú pocit krivdy? Cítia hnev? Alebo sa cítia byť prichytení, usvedčení? Potom pokračuj takto, alebo podobne:

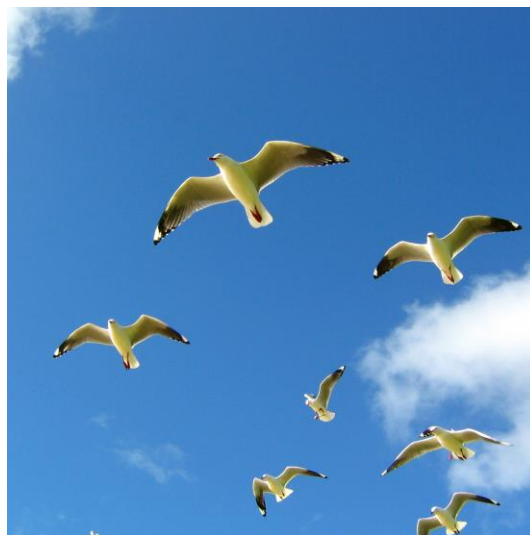
Jeden z výrazov na označenie milosrdenstva je „chesed“ t.j. ničím nezaslúžená priazeň, alebo *náklonnosť*. Dá sa prirovnať k *amnestii*. Keď panovník (alebo v súčasnosti prezident) dáva amnestiu, to neznamena, že vinník si zaslúži odpustenie, on je vinný, skutok sa stal, ale dochádza k omilosteniu, dostáva „chesed“. Človek si nemôže na takúto *amnestiu* nárokovať, nemôže Boha prinútiť a povedať: „Ja mám na to právo, ty mi musíš prejsť odpustenie!“

Ježiš je najlepším príkladom tohto milosrdenstva. Často bol napádaný zo strany protivníkov, že prejavuje milosrdenstvo hriešnikom, mýtnikom. „Buďte milosrdní, ako je milosrdný aj váš Otec.“ (Lk 6, 36) Ľudské milosrdenstvo je teda odrazom skutočnosti, že Boh činí milosrdenstvo so svetom. Pôvodcom omilostenia bude Boh.

Jedným z podstatných prejavov milosrdenstva je odpustenie. Byť milosrdným znamená, že ak sa druhý človek ocitol v núdzi, vo „väzení“, a je zraniteľný, nebudem mu ubližovať a nebudem sa odplácať zlom za zlo. Milosrdný človek pomáha druhým dostať sa zo stavu núdze.

Aj my sme slabí a zraniteľní... Aj my sme často vo svojich väzeniach... Aj my potrebujeme milosrdenstvo. Prosme teda Boha o zľutovanie, o omilostenie, o náklonnosť, o amnestiu, o „chesed“.

- 4) **Modlitba** – zakončíte aktivitu modlitbou za všetkých väzňov, aj väzniteľov. Postavičky väzňov by sa mali symbolicky „pustiť na slobodu“, ale aby ste neznečisťovali prostredie papierikmi, vymyslite iný symbolický (aj ekologický) spôsob, ako ich oslobodiť, aby mohli lietieť voľne ako vtáci... ☺

CHALLENGE ROKA Nr.6 VÄZŇOV VYKUPOVAŤ & KRIVDU TRPEZLIVO ZNÁŠAŤ

VÄZŇOV VYKUPOVAŤ

- **Modlitba** – modli sa za väzňov a ich príbuzných, aj za obete násilia. Informuj sa o práci väzenského ordinariátu a modli sa za všetkých, ktorí chodia slúžiť a pomáhať väzňom.
<http://www.ordinariat.sk/vikariat-zboru-vazenskej-a-justicnej-straze/>
- **Zlozvyky** – premýšľaj o svojich zlovykoch, ktoré ťa môžu uväzniť a priprav si plán, ako ich premôžeš.
- **Závislosti** – pouč sa o formách závislostí a informuj sa o možnostiach pomoci závislým, aby si takým „väzňom“ v prípade potreby vedel pomôcť alebo im pomoc odporučiť (závislosť na alkohole, drogách, internete).
- **Z depky von** – často vo svojich životoch prežívame mnoho pekného, ale neraz sa „chválime“ skôr tým negatívnym, čo sa nám stalo. Daj si záväzok, že keď ti niekto povie nejakú depresívnu alebo smutnú vec, ty to v tej chvíli vyvážiš niečím pozitívnym a radostným. Môžeš tak otvoriť „väzenie smútku“ svojho blízkeho. Nesnaž sa byť nasilu tým, ktorý druhých napráva a pouča, ale „povzbudzovačom“, ktorý prináša nádej.
- **Evanjelizácia vo väznici alebo reedukačnom zariadení pre mladých** – Mnohí mladí, aj starší, ktorí sa počas svojho života dostali do väzenia, či do polepšovne, sú vo svojom srdci krehkí ľudia hladní po Bohu. Svedčia o tom tí, ktorí našli odvahu a pristúpili bližšie k ich srdciam. Ak máte v spoločenstve ochotných ľudí a dostanete požehnanie od svojej duchovnej autority (kňaza vo farnosti, vedúceho spoločenstva a pod.), pripravte krátky evanjelizačný program a ponúknite ho podobnému zariadeniu, ktoré máte vo svojom okolí. Niekedy nie je potrebné veľa, stačí otvorené srdce a túžba slúžiť.
Odporúčame vám pred takýmto rozhodnutím poradiť sa so skúsenejšími.
- **Väzni zamotaní v sieťach** – máš priateľov závislých na Facebooku, televízii, počítačových hrách, na mobile, či tablete? Pozvi ich von, na prechádzku, alebo pre nich vymysli iné aktivity, napr. spoločenské hry...
- **Väzni vzťahov** – ak ti ktokoľvek ublížil, či to bolo dávno alebo teraz, rozhodni sa odpustiť, aby si vyslobodil z väznice neodpustenia seba aj toho druhého.
- **Väzni samoty** – prihovor sa opusteným spolužiakom/priateľom („zaplať“ za nich slovami) a začleň ich do spoločnej aktivity.
- **Väzni času** – obetuj kúsok svojho času ľuďom uväzneným v nedostatku času, či pod kopou povinností a v niečom im pomôž.
- **Väzni falošných predstáv** – uväzneným vo falošných predstavách o sebe daj najavo, že v Božích očiach sú krásni aj bez toho, aby svoje výsledky alebo postavu museli „vtesnať“ do nejakých parametrov.
- **Väzni tela** – pomáhaj zdravotne postihnutým, starším ľuďom a všetkým tým, ktorí sú „väznení“ vo svojom tele.

KRIVDU TRPEZLIVO ZNÁŠAŤ

Vždy, keď sa budeš cítiť ukrivdený, rozmýšľaj o krivde, ktorú pocítil Ježiš, a pros ho o milosť, aby si ho mohol nasledovať. Ak spozoruješ krivdu, a okolnosti ti to umožnia, s láskou na ňu upozorni a skús ju odstrániť.

- **Spytovanie svedomia** – na sklonku dňa premýšľaj o udalostiach celého dňa a poďakuj sa Bohu za dobré aj zlé skúsenosti, ale tiež aj za hlboko precítenú nepravosť/krivdu.
- **Ospravedlnenie** – keď niekomu ukrivdiš, ospravedlň sa a neodkladaj ospravedlnenie na neskôr. Nauč sa častejšie používať slovo „prepáč“.
- **Výhovorky** – ak sa nechtiac pomýliš alebo strápníš, tak to v pokore a v tichosti prijmi a nesnaž sa ospravedlňovať výhovorkami. Nehľadaj rôzne dôvody, aby si z toho „vykorčuľoval“ v čo najlepšom svetle.
- **Posledné slovo** – ak sa ocitneš v hádke, alebo prudšej výmene názorov, nemaj vždy posledné slovo a modli sa za toho, s kým si viedol rozhovor.
- **Ustúp prvý** – pri roztržke, či nedorozumení ustúp skôr ako ten druhý a spomeň si na Ježiša, ktorý ticho znášal krivdu a kráčal na Golgotu.
- **Iný pohľad** – nájdí dobré vlastnosti na niekom, koho ťažko prijímaš, alebo ti ukrivdil. Začni ho vnímať iným – novým pohľadom. Uvidíš, že ti to pomôže!
- **Šíp** – ak bude na teba niekto zlý, drzý, alebo ťa urazí, strápní, poníži... **Vystreľ do neba šíp strelnej modlitby za neho.** A ak budeš mať silu, urob preňho dobrý skutok, aby si mu priniesol radosť do života
- **Pomoc niešť krivdu** – ak uvidíš napr. v škole, že nejaký spolužiak sa vysmieva, ubližuje, niekomu druhému, poteš toho, ktorému bolo ublížené, a buď mu oporou, aby nepravosť dokázal znášať ľahšie.
- **Odmietnutie** – niekto ťa odmietol? Resp. odmietol tvoju pomoc, priateľstvo, spoločnú dohodu, lásku? Alebo ťa niekto bezdôvodne nemá rád? Nezatrpkni a skús byť aspoň rovnako milý ako na ostatných.
- **Nespravodlivosť** – neostalo na teba ani trochu času, či pozornosti? (Alebo ani kúsok čokolády? ☺) Nebol si vybraný, alebo si bol vybraný len ako náhradník, hoci veríš, že si si to miesto zaslúžil? V pokoji pomáhaj tomu, kto bol vybraný namiesto teba.
- **Žehnajte a nepreklínajte** – keď ťa niekto zraní, alebo ti neustále pripomína tvoje chyby,..., vtedy cítiš silné nutkanie o ňom hovoriť zle pred druhými. Pokús sa v takejto chvíli namiesto ohovárania povedať vo svojom vnútri: „*Pane Ježišu, odpúšťam tomuto človeku. Prosím, požehnaj ho.*“ Nie je to ľahké, ale cesta odpustenia a lásky je jedinou cestou slobody a v konečnom dôsledku budeš prežívať pokoj a radosť.

*„Nakoniec aj tak všetko dobre dopadne...
A ak nie, tak ešte asi nie je koniec!“
(anonym)*

Z prameňa milosrdenstva

Úryvky z *Denníčka svätej Faustíny*
o náklonnosti.

797 Ježiš: „Hovor mi o všetkom tak jednoducho a ľudsky, robíš mi tým veľkú radosť. Ja ti rozumiem, lebo som Boh – človek. Tá jednoduchá reč tvojho srdca je mi milšia ako chválospevy zložené na moju oslavu.“

730 Ježiš: „Budem ťa stále držať pri svojom srdci, aby si lepšie poznala moje milosrdenstvo, ktoré mám s ľuďmi, najmä s úbohými hriešnikmi.“

1012 Vrucne túžim po tom, aby všetky duše boli čo najužšie zjednotené s Bohom.

1019 Pán mi dáva poznať svoju veľkosť, svätosť i to, ako láskavo sa ku mne znižuje. Dáva mi poznať svoju výlučnú lásku ku mne aj to, že je Pánom všetkého. Dáva mi poznať, že sa dáva duši a neriadi sa žiadnymi zákonmi prirodzenosti: počína si, ako chce.

1039 Pociťujem strašnú bolesť, keď vidím utrpenie blízkych. V mojom srdci sa odráža každé utrpenie mojich blízkych. Chcela by som, aby všetky bolesti doliehali na mňa, aby som tak uľavila svojim blízkym.

1087 Večer som sa zamýšľala nad tým, prečo som zvlášť dnes tak výnimočne upadala. Počula som tieto slová: „Príliš si sa spoliehala na seba a málo na mňa.“ Pochopila som príčinu svojich pádov.

1485 Ježiš: „Pozri, duša, pre teba som ustanovil trón milosrdenstva na zemi. Tým trónom je svätostánok a z toho trónu milosrdenstva túžim zostupovať do tvojho srdca. Pozri, neobklopil som sa ani družinou, ani strážou, máš ku mne prístup v každej chvíli.“

627 Keď som sa žalovala Pánovi, že mi berie pomoc a opäť budem sama a že nebudem vedieť, ako si počínať, začula som slová: „Neboj sa, ja som vždy s tebou.“

670 Ó, Ježišu, Učiteľ môj a Vodca môj! Jedine s tebou sa viem rozprávať, s nikým nie je rozhovor taký ľahký ako s tebou, Bože.

746 Pochopila som, že v istých a najťažších chvíľach budem sama. Všetci ma opustia a budem sa musieť vzoprieť všetkým búrkam a bojovať celou silou svojej duše aj s tými, od ktorých som očakávala pomoc. Nie som však sama, lebo je so mnou Ježiš. S ním sa ničoho nebojím.

815 Ježiš, moja Láska, dal mi dnes pochopiť, ako veľmi ma miluje, hoci je medzi nami taká veľká priepasť: Stvoriteľ a stvorenie. A predsa do istej miery je tu akoby rovnosť, láska vyrovnáva túto priepasť. On sám sa znižuje ku mne a robí ma schopnou stýkať sa s ním.

Pre MILOSRDNÝ ROK pripravili: sestry z Kongregácie Matky Božieho milosrdenstva, KMBM.

Adorácia Stáť na strane milosrdenstva

Pieseň (počas nej kňaz alebo diakon vyloží Oltárnu sviatosť)

Čakám, Teba, Kráľ <https://www.youtube.com/watch?v=bIyzvWdTmsI>

Biblický úryvok (Lk 7, 36 – 50)

Zamyslenie

Je až neuveriteľné, ako Ježiš prejavuje priazeň tým, ktorí sú na okraji spoločnosti, ktorí sú predmetom súdenia, objektom verejného pohoršenia.

Keď prechádzame evanjeliom, narážame na takéto stretnutia náklonnosti Boha k človeku. Či je to reakcia Ježiša po spustení ochrnutého cez strechu svojimi priateľmi, alebo keď stretne malomocných, alebo jeho priazeň voči človeku s vyschnutou rukou, uzdravenia v sobotu, množstvo jeho kázní a príhovorov, ktoré vyrušovali spravodlivých, ale prebúdzali život v tých, ktorí potrebovali práve v tej chvíli prejav jeho náklonnosti.

Žena, ktorá prišla ku Šimonovi, aby prejavila Ježišovi túžbu po zmierení s Bohom, mala veľkú lásku a tá jej dodávala odvahu urobiť nemožné – prelomiť konvenčné myslenie jeruzalemskej spoločnosti voči „outsiderom“ a tým, ktorí zlyhali.

To nám dáva nádej, že Otec je naklonený stáť na strane milosrdenstva, pokiaľ milujeme a máme odvahu prejaviť mu našu lásku. A tiež pokiaľ prijmem, že sme ním milovaní až do krajnosti.

Pieseň Mária Magdaléna (HeartBeat)

Spytovanie svedomia

Boh sa sklonil aj k cudzoložnej, nevernej žene, aby jej ukázal, že on zmýšľa inak, ako zákonníci a farizeji. Aby ju zodvihol z biedy zlyhaní, naklonil sa k jej srdcu a vyslovil nad ňou Život slovami – nikto ňu neodsúdil? Ani ja ňu neodsudzujem!

Reakcia vtedajšej spoločnosti, keď Boh sklonený k zemi, píše prstom do piesku, aby oddelil ľudskú spravodlivosť od svojho milosrdenstva, nemôže byť iná ako pustiť pripravené kamene spravodlivosti na zem.

Máme aj my pripravený nejaký kameň, ktorý musíme pustiť? Spomeniem si na chvíle, keď som bol pripravený uplatniť zákon nad milosrdenstvom? Právo nad odpustením? Spravodlivosť pred zhovievavosťou? Keď som vymáhal, čo mi patrí?

(Čítajú mladí s pauzami medzi jednotlivými prosbami)

- Kamene sú tvrdé, tak ako aj súdenie a od toho je už len krok k odsúdeniu a vykonaniu spravodlivosti nad mojim bratom. Spomínam si na chvíle, keď som od svojich priateľov žiadal, aby sa správali ku mne minimálne tak, ako ja k nim, nepozerajúc na to, či dokážu milovať tak, ako by som si predstavoval ja? Odpusť nám, Otec.
- Odpusť nám, Otec, že sme sa niekedy pozerali zvrchu na tých, ktorí nežili podľa našich noriem a predstav svoju vieru.

- Svojim rodičom sme naopak neodplácali láskou ich lásku a dobrotu, tam sme súdili ich povahy, ich chyby, videli sme viac to zlé, ako to, čoho sa pre nás zriekali. Odpusť nám, Otec.
- Otec, odpusť nám, že sme nemali úctu k ľuďom, ktorí s nami zdieľali tú istú vieru, ale my sme nemali trpezlivosť s ich zlyhaniami a keď sme ich chyby videli, upozorňovali sme ich na ne bez lásky, so súdiacim postojom v srdci.
- Odpusť mi, Otec, chvíle, v ktorých som mlčal, pozeral sa a bol pasívnym svedkom hádzania kameňov na iných. Odpusť mi čas, keď som mohol prerušiť súd, zasiahnuť, vytrhnúť kameň, zmeniť vykonávanie spravodlivosti na priazeň láskou, svojou náklonnosťou.

Pieseň El Shaddai (Lámačské chvály)

<https://www.youtube.com/watch?v=Kd7E2wraBco>

Chvály – vyslovené nahlas (Boh, ktorý je naklonený k človeku, zvrchovane spravodlivý, prehnane milosrdný, márnotrpný v láske a prijatí, priaznivý za každých okolností, je vždy ZA človeka, a PROTI nespravodlivosti a ľudskému súdom, iba on pozná srdce... A on sa v ňom vyzná)

Pieseň Verný Boh (HeartBeat) <https://www.youtube.com/watch?v=inoSMYdZXso>

Úryvky z Denníčka sv. Faustíny (1122; 908)

Bože veľkého milosrdenstva, ktorý si nám ráčil zoslať svojho jednorodeného Syna ako najväčší dôkaz svojej nesmiernej lásky a milosrdenstva, nezavrhuješ hriešnikov, ale vo svojom nepochopiteľnom milosrdenstve si aj pre nich otvoril poklad, z ktorého môžu hojne čerpať nielen ospravedlnenie, ale aj všetku svätosť, akú len duša môže dosiahnuť. Otče veľkého milosrdenstva, túžim, aby sa všetky srdcia obrátili s dôverou k tvojmu nekonečnému milosrdenstvu. Nikto nebude ospravedlnený, ak ho nebude sprevádzať tvoje nepochopiteľné milosrdenstvo. Keď nám odhalíš tajomstvo svojho milosrdenstva, večnosť nebude stačiť, aby sme ti mohli za to náležite poďakovať.

Ó, Ježišu, ako mi je ľúto úbohých hriešnikov. Ježišu, udeľ im skrúsenosť a ľútosť, spomeň si na svoje bolestné umučenie. Poznám tvoje nekonečné milosrdenstvo, nemôžem zniest, aby duša, ktorá ťa tak veľa stála, mala zahynúť. Ježišu, daj mi duše hriešnikov, nech si tvoje milosrdenstvo v nich odpočinie. Zober mi všetko a daj mi duše. Túžim sa stať obetnou hostiou za hriešnikov. Telo nech skryje moju obetu, veď aj tvoje Najsvätejšie Srdce je skryté v oblátke, a predsa si živou obetou. Premeň ma na seba, ó, Ježišu, aby som bola živou a tebe milou obetou. Túži m ti v každej chvíli zadosťučiniť za úbohých hriešnikov. Obetu môjho ducha skrýva telo, ľudské oko ju nedovídí, preto je čistá a tebe milá. Ó, Stvoriteľ môj a Otec veľkého milosrdenstva, dôverujem ti, lebo si dobrota sama. Duše, nebojte sa Boha, ale dôverujte mu, lebo je dobrý a jeho milosrdenstvo trvá naveky.

Žalm 40, 1 - 12 (dve skupiny sa môžu striedať v recitovaní)

Čakal som, čakal na Pána a on sa ku mne sklonil.
Vyslyšal môj nárek a vytiahol ma z jamy hrôzy, z bahnitého kalu.
Nohy mi postavil na skalu a kroky mi upevnil.
Do úst mi vložil pieseň novú, chválospev nášmu Bohu.
Mnohí tovidia a bázeň ich naplní a budú dúfať v Pána.
Blažený človek, čo v Pána skladá dôveru
a nevšíma si pyšných ani náchylných klamať.
Veľa zázrakov si urobil, Pane, Bože môj;
a v твоjich zámeroch s nami kto sa ti vyrovná?
Aj keby som ich chcel rozhlásiť a vyrozprávať všetky,
tolko ich je, že sa nedajú spočítať.

Obety a dary si nepraješ, lež uši si mi otvoril.
Nežiadaš žertvu ani obetu zmierenia,
preto som povedal: „Hľa, prichádzam.
Vo zvitku knihy je napísané o mne, že mám plniť tvoju vôľu.
A to chcem, Bože môj, hlboko v srdci mám tvoj zákon.“

Ohlasujem tvoju spravodlivosť vo veľkom zhromaždení;
svojim perám hovoriť nebránim, Pane, ty to vieš.
Tvoju spravodlivosť si v srdci neskrývam,
rozprávam o tvojej vernosti a o tvojej spáse.
Neskrývam tvoju milosť a pravdu pred veľkým zhromaždením.
Ale ty, Pane, neodnímaj mi svoje milosrdenstvo,
tvoja milosť a tvoja pravda nech mi vždy pomáhajú.

Sláva Otcu i Synu
i Duchu Svätému.

Ako bolo na počiatku, tak nech je i teraz i vždycky
i na veky vekov. Amen

Pieseň Strhni ma (HeartBeat)

Modlitba pred požehnaním

Pane Ježišu,
ďakujem ti, že si prítomný v Najsvätejšej sviatosti,
naklonený ku každému z nás ako ten,
ktorý prikrýva naše zlyhania láskou
a milosrdenstvo povyšuje nad ľudskú spravodlivosť,
lásku k bratovi nad zákon a nad našu pravdu o ňom.
Daruj nám svoj pohľad na všetkých,
aby sme videli tvoju náklonnosť rozliatu v srdciach našich bratov a sestier.
Lebo ty si Boh a s Bohom Otcom v jednote s Duchom Svätým
žiješ a kraluješ po všetky veky vekov. Amen

Pre MILOSRDNÝ ROK pripravil: Juraj Ďurnek SchP